

73

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑ (136)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. *Παρ. 14, 73/1370*

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

5-1-70 / Feb 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Σκλήφρον*...
(παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας... *Ἀγιάς*,
Νομοῦ... *Λαρίβης*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀντώνιος*
Ταϊτόπουλος... ἐπάγγελμα... *Δημοδιδάσκαλος*.
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Σκλήφρον - Λαρίβης*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *10*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Κων/νος*... *Χρ. Τράπαις*
.....
ἡλικία... *67*... γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀπείροτος*...
Δημοτικόν... τόπος κατεγωγῆς... *Σκλήφρον*

β) *Χρ. Τράπαις - Κ. Καλοθένης - 58 - Σκλήφρον*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ ἰδιωτικαὶ προωρίζοντο διὰ τὴν σποράν, αἱ δὲ δημοῖαι καὶ κοινοτικαὶ διὰ βοσκὴν*
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; ..... *ἔπῃρχον... χωρίζαι*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἀνῆκον... εἰς... φ.ν.ο.κ.α... πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διαγεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ὁ πατὴρ... μετὰ τὸν γάμον... ὑπὸν... περικλυον... τοῦ διατέμει... αὐτῶν... τὴν περιουσίαν*.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ... μὲν οἱ μὲν... ἀσχολῶνται...*

συγχρόνως... μὲν... γεωργίαν... καὶ κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ..... *ναὶ* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Δὲν ἐβρίστανται .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Δὲν ἐβρίστανται .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρῆμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐκ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εις χρῆμα ἢ εις εἶδος ; *Ἐχρη...*

αἰρητοποιοῦντο. ἐργάται. ἐποχικῶς, ἀμφοτέρωθεν.

τῶν... φιλῶν, ἐν αὐτοῖς... ἡμερομίσθιον εις χρῆμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

ὅχι .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *εἰς... ἑλλάδα... χερσόνα... ἐποχικῶς.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται.. *ναὶ*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Παλιότερον... ἐλιπαίνοντο... ἐκ... χειρὸς...
μόνον... μετὰ... ζωϊκῆς... κόπρου, αὐγυλῆς...
αἰγοπροβάτων...

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1951

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

1950

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χρησιμοποιεῖται τὸ ἄροτρον εἰς:

ἔλα... ἐκ... μέγιστα... ὑπομνησμοῦ... ἐκ...
ἐκ... εργασιῶν... Βόλτα...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Χειροτάβλα 4. ἑνὲ 7. .... 10. σταυρός

2. .... 5. .... 8. ρόδα

3. Βάσις 6. Χειρὸς διὰ τῆς 9. σταβάρη

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Δὲν ὑπάρχει

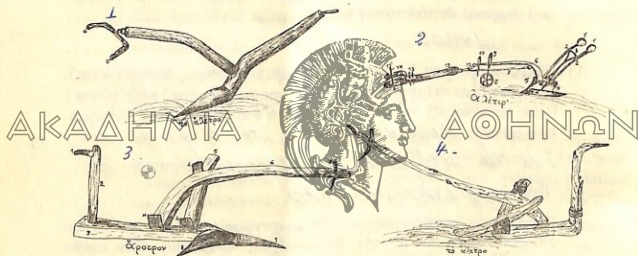
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Δὲν ὑπάρχει

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Δὲν ὑπάρχει.*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Δὲν ὑπάρχει.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τ.δ. ματαίωκα ἀπὸ δ. πάντ. ἰδιουκίης μόνος του.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ἐχρησιμοποιεῖτο τό γὰρ γριδ. 3.*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

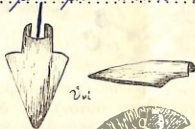
1. <i>χειρολῆμα</i>	6. <i>σταβάρι</i>	11. <i>σταύρωσι παρὰλήμνη</i>
2. <i>κοντοῦρι</i>	7. <i>κλειδί</i>	12. ....
3. <i>βάσις</i>	8. <i>νύχι</i>	13. ....
4. <i>ἐπ'άνθρ</i>	9. <i>ἄνελ</i>	14. ....
5.	10. <i>ζυγὸν κοντογυῖ</i>	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὑνὶ... ὑνὶ... ἐχρηματιζέτο... διὰ... ἀροτρίασιν
ὄλων... τῶν... χωραφίων... Εἶναι... ὅθεν... τὰ... εἰσὶν ἐ-
μετὰ... ὅθεν... με... μεταλλικὴν... ὅθεν... μεταλλικὴν...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

Σχῆμα τοῦ ἀρότρου.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἐκ...
ἀριδα...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.
ἀριδα, ξυλοφαῖ...

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Β.β.ε.ς... καὶ... ἡμιόνους...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *καὶ... ἓν... καὶ... εἰς...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... *ἀναγκαῖος...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦγες, πιεῦλια κλπ.). *... ζεῦγες, λουῖρα, λουριά, ζεῦγες, πιεῦλια...*

... λουῖρα, λουριά, ζεῦγες, πιεῦλια...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

... ζευλόχοιν... μ.ε. καὶ... ὅπως... ἐξέχον...

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *... λέγεται... λουῖρα... καὶ... εἰς... φτείασμα...*

... ἀπὸ δέρμα... καὶ... περιστρέφεται... μ.ε. καὶ... μ.ε. καὶ... μ.ε. καὶ...

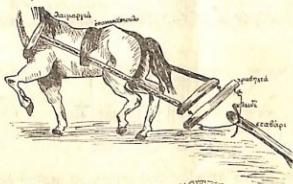
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Μεταπαραμυθίως...*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ....

... μ.ε. καὶ... καὶ... φάντασμα...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.

Τὸ ζῶον... εἶναι... κεφαλάρια, τραβήχταρια,
νύκτα, σαμαράκια, γάδαρες... καὶ... ἀνοδέετα
μέ... τὰ μὲν... σταθάρια...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Τὰ ζῶα... εἶναι... κεφαλάρια, τραβήχταρια,
νύκτα, σαμαράκια, γάδαρες... καὶ... ἀνοδέετα
μέ... τὰ μὲν... σταθάρια...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἁλόγου) εἰς τὸ εὐλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Τὰ ζῶα... εἶναι... κεφαλάρια, τραβήχταρια,
νύκτα, σαμαράκια, γάδαρες... καὶ... ἀνοδέετα
μέ... τὰ μὲν... σταθάρια...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

Τὰ ζῶα... εἶναι... κεφαλάρια, τραβήχταρια,
νύκτα, σαμαράκια, γάδαρες... καὶ... ἀνοδέετα
μέ... τὰ μὲν... σταθάρια...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

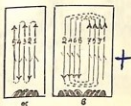
Τὰ ζῶα... εἶναι... κεφαλάρια, τραβήχταρια,
νύκτα, σαμαράκια, γάδαρες... καὶ... ἀνοδέετα
μέ... τὰ μὲν... σταθάρια...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Παλαιό το ἔργον· γινόμενον μετὰ τὸν χρόνον
τοῦ σχεδίου· μαρμα (2). Τύπος ἔργου·

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

νεγδ. περιφερειῶν. εἰς τὸ ὅσον. (B).

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄρυγμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοῖδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντόπιες, σαρπές, μεσδραδες κ.λ.π.); ..Ἡ σπορά γίνεται με ἐλδοράς.....

Πώς έχωριζετο ή λωρίς (ή σποριά); με αύλακιάν; Μά... *λημα-
τα... και... δρόγγο... εμπρηγνόντας... πάραυτα...*

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιηται άροτρον ; 40 πον. δβ. γρόνισατε... πύ... βρόδισαν.
τα... τυν... γόρυ... τας... μεφάρης... ηλ'όσως...

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη όργώματος (άρотριάσεως) ήσαν έν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερον). Δηλ. ή διάνοιξις των αύλάκων μέ τό ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Η διάνοιξ. των. αύλάκων. έγινε. πλαγίως. και. σε. μέγεθος. βάθος. γύψ. τών. επιμυλωνών. εδάφους.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ... *Εἰς ἔδα... τὰ εἰδῶ...* .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

*Γίνονται δύο ὀργώματα πρὸ τῆς σπορᾶς
ἐν ἡλικίᾳ αὐτῆς. Τὸ μὲν πρῶτον κί-
σεται... οὐλοῖται... τὸ δὲ ἔλθο... διβόλισμα.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Γίνεται ἓνα ὀργώμα ἐν ἡλικίᾳ τοῦ φτε-
ροῦ, π.χ. σκαρφήμα... σκαρφήμα... εἰς τὸν ἔδα...*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Παλαιότερον ἀφίεται ἀσπαρτὸν ἐπὶ δύο ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Εἰς τὸ ὀργώματα ἐν ἡλικίᾳ τοῦ φτε-
ροῦ.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

*Κατὰ τὴν σποράν χρησιμοποιεῖται δ...
τροχὸς... καὶ τὸν βάλει.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

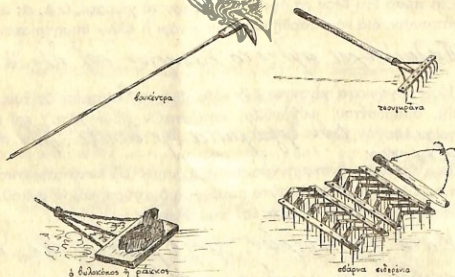
Μ.ε. αὐξιάλγ. βιδερένια. αὐγριμμένγ. εἰς...
 τὰκ. ἐν. ἡμῶν. τῆς. βουκέντρας. πῶς. ἢ. εἰς...
 νιζομένγ. καὶ πῶς... ..

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Γ.ν.ε.τ.α.λ. ἰσοπέδωσις. τῶν. ....

Χωραφιστῶν. με. ξύλινγ. σβάρνια. ....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὥς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

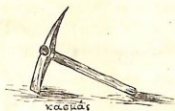
Ἡ βουρνή. μερῶν. ποὺ. δὲν. ἔχουν. ὄργωθῇ. εἰς...
 ν.ε.τ.α.λ. με. τσαπί. ....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπά κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Εργαζομαι διά τῶ ἀνάγνων χορομοποιεῖν αὐ
 ε. μασιζα, γ. τὰ πα, τῶ δινέλι.....
 .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν ζευγολάτην βοηθοὺν οἱ εἰμῆσαι καὶ ζέγονται
 βοηθοί. Καθαρίζουν, τσαπίζουν, ἰσοπεδώνουν.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *Οἱ μῆτραι καὶ τὰ πικρὰ καὶ χαράβια.*

Η. ἐπὶ φ. γίνεται ἐξ εὐδαμῆς, ἡμοζοντῶνα ποτίζματα, ἐκαλίζματα, ραπίζματα.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διὰ... ζαφάς. ζώων*

εὐκαλλιεργῶντο. ὕδα. ἐκρίθκοντο. εἰς ἀφραυθ-
 παικιν. γ. μέ. ζο. φ. ζ. ζ. τῶ. πο. τ. ε. κ. ἄ.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
 λων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. *Η. μαθητ. φ. ε. κ. ὕδα. φ. κ. ε. φ. λ. α. ν. π. ρ. ὅ.*

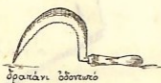
τοῦ 1920 καὶ ἀγμερὰ γίνεται με' φύτευμα εἰς
 αὐλάκια.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Ὁ θερισμός...
 γίνετο... με δρεπάνι, δοντωτὸ... ἢ με μαχαιρὴν...
 ὡς τὰ κατωτέρω εἰκονιζόμενα...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Μὲ μαχαιρὴν, δρεπάνι καὶ δοντωτὸ, κλαδοτομήριον.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Εἰς τὰ δρέπανα, ἔχο. δοντωτὴν... εἰς τὰ ἄλλα ὁμαλὴν.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;...
Ἡ χειρολαβὴ τοῦ γένου κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.

χειρολαβή

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τὰ ματεσκεύαζαν... οἱ σιδεράδες... καὶ... νῦν... σιδεργοί...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὅταν... ἀνάπτουν... τὸν... δημητριακῶν... ἔλα... μὲρ... ὁ... θερισμός... ἐφ' ἡμέτερο... καὶ... γίνεται δι' ἐκριζώσεως.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τὰ... δημητριακῶν... ἐθερίζοντο... κ.ἄ... ὕψος... 10-15... ἐμάτα... ἀπὸ τοῦ ἐδάφους...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Καὶ... μένου...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Δὲν... ἀκολουθοῦν... τὰς... θεριστὰς... ἄλλα... πρόσωπα, ἀλλὰ... οἱ... ἴδιοι... οἱ... θερισταί... ἀποθέτουν... ἐπὶ τοῦ ἐδάφους... εἰς χερίδας.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τὰ... δράγματα... τοποθετοῦνται... ἐπὶ τοῦ ἐδάφους... ἐν... ἐν... χωριστά... οἱ... ἐτάκνυνται... ἕως... ὅπου... τὰ... δρασμάκια... ἐφ' ἑκάστη... πρὸς... αὐτὴν... κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Τά τοποθετούμενα μαζί δράγματα*
τά πρόσθετα... αλγεβρικά...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Θερίζουν. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Δέν. ἤρχοντο. ἔβρι- βται. ἀπὸ. ἄλλου. μέρου. εἰς. ἐπαγγελμα- τιστῶν.*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· μὲ ἡμερομισθίου (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξοκότης). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομισθίου ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία). *Ημερομισθίου, εἰς χρῆμα.*
Παι. ἐργάζεσθαι... μὲ ἡμερομισθίου... εἰς χρῆμα.
Μβ. εἶδος... φαγητοῦ.

- 3) Οι άνδρες ή αϊ γυναίκες έφερόν τι εις τὰς χείρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εις τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; . Δ.ε.ν. ἔφεραν..
τίποτε πρὸς προφύλαξιν.. τὴν.. χείρην..
Δ.ε.ν. πρὸς ἀριστερὰν.. τε.. εἰς.. τὴν.. μέσην..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Δὲν... ἐδίδετο... προσοχὴ διὰ τὴν ἡμέραν τῆς
ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς πλὴν τῆς ἡμέρας τοῦ θερισμοῦ

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ... Ναι.....

Θερίζουν... τὴν μαλαμὰ... μαί... παίρνουν... τὸν
μαριωτὴ... νὰ... ζῆλον... ἢ... μαρτὴ... μαί... ἐδ...
αφεντιμὸ... ἡ... ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Ἐργάζονται... τὰ... ἀφεντιμὸ... καὶ
ἐδ... ἔβριζαν... αὐτὴν... σταυροειδῶς. Μ. ἐ... τὰς
στάχους... ἔβριζαν... σταυρὸν... ἢ... ψάβαν... ἔβρι
ζαν... μαρμιό... ἐλὺν... πῆρ... τὰ... ἀφεντιμὸ
ἢ... ὁ... δέ... (μαρμιό...)... ἔβρι... παρ... ἐδ... ἐδ...
αφεντιμὸ... μαί... ἐδ... μαρμιό... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

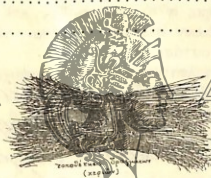
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Τὸ... δεσιμὸν...

ἐγίνετο... ἀμέσως... μετὰ... ἐδ... θερισμὸν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Ο. Δέγγε.*

*ἔπλενε τίς χειρίες καὶ τίς ἔμεινε δεμάτια
ἐλάβετο αὐτός μπαρδατζής.. Τὸ δέσιμο..
ἐγίνετο μὲ τοὺς ἰδίους τοὺς ἀγκυλούς..
ἀπὸ βελονοειδοποιεῖτο μαντὶν ἀγκυλῶν..
καὶ τὸ δέσιμο ἐγίνετο μὲ τὰ κέρια..*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; *Τ. Κ.*

*δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον συνεκέντρωνοντο
εἰς ὠρισμένο μέρος τοῦ ἀγροῦ. Ἐκεῖ ἐ-
τοποθετοῦντο τὰ ζαγά. 10 μὲ τοὺς ἀγκυ-
λούς. πρὸς τὰ ἔξω..*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η. μαλλίεργη*
τῆς πατάρας ἤρχισε πρὸ τοῦ 1910. Γίνεται
δὲ τὸ φύτευμα αὐτῆς τὸν φεβρουάριον
μαί... τοῦ 1910.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. *Η. ἐξαγωγή... αὐτῶν... ἐξαγωγή*
αὐτῶν... τοῦ χωράφου... ἐγίνετο μαί... ἐγίνετο
μὲ τὸ δμῆλκ.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ναί... τὸ φθινό-*
πωρον... ἐγίνετο... ἡ ξήρανσις... τοῦ χωράφου... μαί... ἐσπρ-
νυτο... κατὰ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου... ἐγίνετο μὲ
ὄλον τῶν δρεπάνων... μὲ τὴν... μὲ τὸν δρεπάνον... μαί... ἐξή-
νυτο... ἐπὶ τοῦ ἀκροῦ πρὸς ξήρανσιν... ἀφ' ὧν... ἐξ-
ματοποιεῖτο... μαί... ἐγίνετο... ἐπὶ τοῦ χωράφου.
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Τὸν... Μαΐον... μὲ... μὲ τὸν δρεπάνον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) // Σήρακις έγινε το ένός καί άλλός
 καί τό δέξιμον εἰς δεμάτια ἢ μπάλας χειρα-
 παλῆτες. Ὁρῶμεν τό δικάδι.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Τὰ...
 δεμάτια μετεφέροντο διὰ τῶν καὶ συνε-
 κεντρώνοντο εἰς τὸ άλώνι πρὸς άλωνι-
 σμόν.....*
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς χωρὸν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; *Ἦν...
 ὅπου τοποθετοῦνται πρὸς άλωνισμόν... ἔχεται
 ἐμφάνει. Ἐγένετο ὁπρὸς μέ. τὰ ἀνάκτα πρὸς τὰ
 ἔσω.*
- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; *Ἐπῆρχεν ἀνέκαθεν
 τὸ άλώνι πρὸς ἄλωναριον. Δὲν ἔπῆρχεν
 ἄλλος χώρος πλεονέκτηρον πρὸς ἄλωνα-
 ρμόν.....*
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; *Τὸ... ἄλωνα. κατεσκευάζετο ἔξω
 τοῦ χωρίου εἰς τοποθεσίαν ὅπου οὐχ ἔκ-
 ῖζονται ρεύματα ὕδατος.....*

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Δέν. καὶ ἤρχην. στῦλος. Τὰ δερμάτια. χαρπυὶ καὶ νῆο.
μέ. ὑψ. σφῆρα. ἐς. γό. ἑλάνη. καὶ ματίσαν.
διεκακοῦδ' ἔσαντα. αἰ. στάχυνες.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὰς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

Δέν. ἔχνη. ἀδωνιζμός. διὰ ματαπατήσεως.
ζῶων. εὐκακίων. ὑπὸ ζῶων. ζῶων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

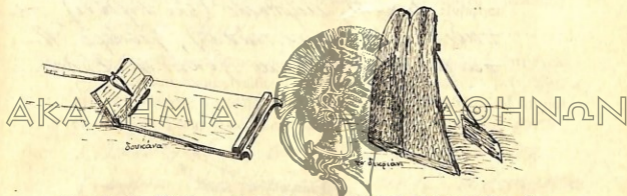
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Δὲν ὑπάρχει τέτοιος τρόπος ἑλκωνισμού...

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ο. ἑλκωνισμός.*

δουλκάνια. μετ. ἑλκωνιστικόν. μηχανήμα. ὀνομαζόμενα. δουκάνια, μετ. τε. ἑλκωνιζόμενα. δικριάνι. ἢ τε. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς. διαστάσεων 1,50 μ. καὶ 0,80. καὶ ἔξωθεν ἀποσχίδες. ἐκχυρῶ. ἄνθρακ. Τὴν ἐπρομηθεύοντο ἀπὸ βολεμεδόνος καὶ ἐκχρησιμοποιεῖτο διὰ τοῦ ἑλκωνισμού ὅλων τῶν δημητριακῶν.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; . Ο . . .

νισμός... ἀρχίζει... ματὰ... ἐν... 10... π.μ... ἔρχεται...
ματ'... διακόπτεται... ματὰ... ἐν... ἑξῆς... 10...
ἐξῆς... διὰ... ἐπαναληφθῇ... ἐν... ἐπομένην...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Διχάλι... μαρμπούκι... (δίκυ πικροῦ), πα-
πιδιά... (66... ἐκπαι...), γτειάρι...
παντα... 24... 24... 24... 24... 24...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

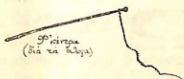

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχυν ; ... Ν.α.ι...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Ν.α.ι...

Ἐλέγχο... κέντρα... 24... 24... 24... 24... 24...
24... 24... 24... 24... 24...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Ἐλέγετο.. σταχυῶμα.. ἕνα σταχυῶμα.. ἤλωνίζετο.. ἕς.. δύο.. ἡμέρας.....*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) *Ἐλέγοντο θάμνι.....*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *οἱ ἰδίοις... δ.. βοδινὰ... ἢ.. ἀνέλαμβανον... μετ' ἄλλων... γεωργῶν... Δὲν ὑπῆρχον εἰδικοὶ ἀλωνισταί.....*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑῶα καὶ μετ' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ἁνδρόν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *ΟΧΙ.....*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Δὲν ὑπῆρχεν.....*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

Ὁ. ταν. . . ἀποχράσαν. ἀλφ. α. ρε. .
 Βύ. λ. α. . τὰ. κοπάνιζαν. με. μα. π. α. δ. α. γ. α. . ξύ. λ. α. .

κόπανος εὐροσπύλου

ξύλο καμινωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; . . . Δ. α. . . γ. α. . . β. α. . . με. α. . . γ. α. .

κλί. μα. τ. α. . . . .

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Δὲν ἐφάνητο ὑποάνημα .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Δὲν ἐφάνηκεν .....

τραγούδια, ἢ καὶ ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ..
ἢ φράσεις .....

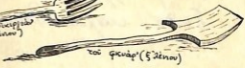
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Δὲν ἐφάνηκεν .....

ἢ πότε καὶ ἐλαιοπνεῦμας μηχανῆς .....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Δὲν ἐφάνηκεν .....

ἢ πότε καὶ ἐλαιοπνεῦμας .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ο. ἀνέμισμα. ἔχον*

οὐχ ἡμᾶς. ἐπὶ μυχμοῖς. μου. πρὶν. ἀρχέειν. τὰ.....
λίχνισμα. εἰς. ἰδιουτέγης. ἵεσμαινε. τὸν. σταυρό.....
του. στα. κα. στα. εὐεκέως. ἀέρας.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Τ.δ. μαριωνίδα.....*

τά. στα. ἄρι. μου. τὸ. θρινάκι..... ἄπαντα.....
ματαεκέως. ἐμὲν. εἰ. ἔνθεν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
οἱ. ἰδιουτέγαι. ἄνδρας. μου. γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἔλθεν. μάσταλα. ἀποχωρίζεται. εἰς. μαριόνα. με
σταμπήματα. εἰς. τὰ. ἀλώνει. με. πρὸ χειρὸς.....
ἐνθε. μαριονηται.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Διὰ... ξεβινετα... ξεβινεταν... ξεβινετα...*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

*Μὲ τὸ δερμόνι, ὡς τὸ μαγνῆσιον... εἰς τὸν
 δορμόνι... λεβέτιον...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Ο. σίτος. ἀποχωρίζομαι ἀπὸ... τὰς ξένας ὕλας μετὰ δερμόνι, τὸ σπαῖον ἢ το. ματακκοκαμένον. ἐν τοίφρῳ ἢ ξύλῳ. ἔντυνον. ὁ πᾶνδρὺν δὲ αὐτὰ ἢ το. ἐν ὄρματος. ἢ τοίφρῳ μετὰ ὅπως διαφόρουν μετὰ... φενάκ.*

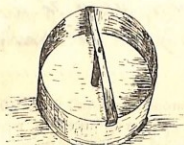
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Ο. ἄγρος. γίνεται μετὰ... ξύλινον. φτυάρι, κεράκι καὶ ἄλλ' αὐτὰ ἐκαστὸς καὶ ἐκαστὸς γίνεται ἐν αὐτῷ το. φτυάρι... δὲν γίνεται προσκύνησις ἢ ἀπὸ ὀπίσθεν ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Ο. τὰν... ἤρχετε... ἢ μεταφέρω... τοῦ μαριδοῦ... εἰς... τὴν... ἀποθήκην... ἐλέφετα... διαφόρους... εἰς... ἢ ὅλῳν... τῶν πορευρι... ἀκαμένων... ἐν... εἰ.*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Οὐδὲ μ. κ. . ὅμοι.*

χαρακτηριστικά του εις οκάδας, εις κόλπα κλπ., παρασώσατε σε κατ' ενο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικᾶς εἰκόνας). Οὐδ' ἐμ. 8. ἀρε-
τῇ· ἐπὶ δὲ τοῦ αἵ. τοῦ ἀρετῇ. 11. μέγαλα· τοῦ αἵ. ἐπὶ
ἐπὶ νεο. μέ. 14. βιδάρα (μοῦ. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809

μεσοκοίτη

you're lo

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Δίν. εδιδότο ης τό αὐτῶνι οὐδεμίᾳ ὀφειδῇ.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λαγκῶν ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). *H. Zapparymencis. Εἰς Π. Α. Α. Γ. Γ. Γ. Σ. Ε. Γ.*

ΝΕΥΟ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ, ΟΥΡΑΝΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΔΩ-
ΜΑΤΩΝ. Ή ΕΙΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΑΣ.....

- 4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ ἄκνηρον ἀποδύμετο.
εἰς ἀκνηαῖνα ἐντός τοῦ χωρίου.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; Η..

διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετὰ τὸ ἀλώ-
νισμα μετὰ κομίσματα ἢ μετὰ τοῦ κομίσ-
ματος.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΟΧΙ.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δὲν ἐγίνετο.....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Πατέ δὲ ἐγνώριον τοῦ πυρὸς εἰς τὸ χωρίον...
Πιπνάν... καὶ ἐφοβήντο τὸν μίνδονα πυρ-
μαῖας ὅσῳ τοῦ ἔτι τὸ χωρίον περιέβη...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

ἡ.χ.α. ὑπὸ πικρῶν δάκνων. Τὸ Τάχα...
ἐγίνετο ἐν τῷ... τὸν... ὁποῖον μερμύδα...
μέ. α.χ.α.ν. ὑπὸ τοῦ μαρτυριᾶ... καί...
πυροβολοῦσαν καὶ μόνον τὸ ο.χ.α.ν. ἢ
καὶ χτυπήσαν τὸν Ἰούδα.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΧΕΡΙΟΝ : ΣΚΛΗΘΡΟΝ

ΝΟΜΟΣ : ΛΑΡΙΣΗΣ

Περιγραφή

τοῦ γεωργικοῦ βίου ἀπὸ ἐγὼς προϊστο-
ρίας διὰ τῆς σπορᾶς τῶν ἀγροτελειῶν μέχρι τοῦ
ἀλωρισμοῦ καὶ ἐγὼς ἀποφύγεως αὐτῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὸν γεωργικὸν βίον ἀπὸ τῆς προετοιμασίας διὰ τῆς βιδωρὰν τῶν
δερμίδων μέχρι τοῦ ἀποκαταστῆναι τῆς ἀπεργασίας αὐτῶν.

Τό χωρίον, το οποίον ἀφορᾷ τῇ περιγραφῇ τοῦ γεωμετρικοῦ εἰς εὐρίσκεται εἰς τὴν κρατερικὴν πύλαν τοῦ Μαυροβανίου, ὅπου ἔστιν 450 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτῆς 4-5 χιλιόμετρα.

Παλιότερον οι κότες αυτοί ηχοποιούσαν συστηματικά με την μαθη-
 ερμένη της ρῆς καὶ ἐκείνην οὕτως, πρῶτον, ἐπὶ τῶν τραβέντων
 κ.λ.π. Σήμερον ἡ μεμελεμένη μαθημέρις ἔχει σχεδὸν ἐμφατα-
 τικωτέραν τελείαν τὴν ὁμιλίαν διὰ τοῦτο καὶ ἐν
 μικρῶς ἀποδόσκει τὴν μαθησίαν. Διὰ τῶν λόγων τούτων ἡ

Περιγραφή άρθρου εις την Τροχ. 1940 περί της περιόδου
από της ερμηνεύσεως των μαθητικών εις το χωρίον προσ.

[illegible]

ὕψους εἰς τὴν εὐχαρίστησιν καταρτίζων εἰς τοὺς παύσεις τοῦ ἔτους
 μετρίαν δάσους ἢ καὶ τὰς αἰῶν. Εὐχαριστοῦμεν ἔτι
 κύριε ὁ ὄντας καὶ προσβόλῃς διὰ πάντες μαθητευόμενοι

Ἡ προετοιμασία τῶν χειρῶν γίνεται πρὸς τὴν ἑνότητα.
Ὁ Σουλτάνας ἐτοίμασε τὰ χρυσῆν καὶ ἑλκυστὰ, τὰ ἐπι-
φύκει καὶ κατέβλεψεν μόνος τὸν νεά. Διὰ τὴν ἑνότητα
τῶν χειρῶν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ εἶδος τοῦ χρυσοῦ. Τότε
κατέβλεψεν ὁ Σουλτάνας. Διὰ τὴν κατέβλεψεν τὸν
ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον, ἢ τρίτον, τὸ τέταρτον,
τὸ πέμπτον. Τὴν ἑνότητα εἶναι χρῆσις τῶν ἐν ἑνότητα
ἐχρησιμοποιεῖται χειρῶν τῶν προετοιμασμένων διὰ τὴν ἑν-
ότητα τῶν χρυσοῦ. Ἡ χρῆσις εἶναι χρῆσις διὰ δύο χρῆ-
σις καὶ ἑνός. Ἀρκετοὶ ἐχρησιμοποιεῖται διὰ τὴν χρῆσις ὁ χρῆ-
σις μόνος καὶ κατὰ χρῆσις. Χρῆσις ἢ χρῆσις εἶναι χρῆ-
σις.

ρίως δι' ενός ημερίου. Τα χωράρια που περιέχοντα διά τήν εσθράν
μέ διημερησία οφείνονταν κατά τον μῆνα Αύγουστο. Το πρώτο
ὄφρμα ἐλέγετο "εἰσίμο", καί ἐγένετο διά νά γλιτωτοῦν
τά χωράρια καί νά ὑπερρεχέονταν τά νερά τῶν πρώτων βο-
χῶν. Τόν Σεπτεμβρίον εἰς τό ὄφρμα βοχνοῦσε καί ἄλλο πρῶ-
τον τοῦ οἰκογενεῖας. Τό δεύτερον δυνά πρῶτον ἐέσενε τῇ
Σύα, ἐέσενε τῇς ἑλλας, ἐέσενε τῇς μερῇ καί δύν μπορούσε
νά ὀφείλῃ ὁ Σεπτεμβρίος, μαζύριζε τῇς χόρτα κ.λ.π. Μετά
τά πρωτοβοχῶν ἐγένετο ἄλλο ὄφρμα τό ἐπῆρον ἐλέγετο
"διόδοι", ἔτσι τό χωράρι εἶχε προετοιμασίῃ διά τήν
εσθράν. Ἄν τό χωράρι χρειαζέτο γίτκων ἐρρίπτετο πρό
τοῦ πρώτου ὀφρμάτος μύτρες βοῶν καί μέ τό ὄφρμα
αὐτῷ ἐκεπαζέτο. Τῆς εσθρᾶς προεβάντο αἱ ἐλῆς χερμαῖαι.
Τό διάδεγμα τοῦ εσθρᾶ Αὐτοῦ τῶν εσθρᾶν ἀπό τό κτάρι
μερῆς κ.λ.π. τῆς παραφράζῃ καί. Μετ' αὐτῇ μόνον ἡ
ἐσθρᾶ ἔρχετο ἡ δαδὴ καί μετ' αὐτῇ ἐκείνη.
ἐπὶ ἔρχετο μετὰ τῇς ἡ-εσθρᾶς καί ἐπείκωνε ἐν-
θῆς τήν 21^{ην} Νοεμβρίαν, τῇς Ταναρίᾳ "ἐσθρᾶς", δι' αὐ-
τήν εσθράν ἐχρησιμοποιεῖτο "τροβῆς", ἢ "τοσβῆς", τό ἐπῆρον
ἐχέμεζεν μέ τῶν εσθρᾶς, τό ἐπείκωνε ἐπὶ ἡμέρῃ οἱ ἄνδρες καί
μέ ἄλλα ρυθμικά καί μέ κινύμενος τοῦ δεξιῦ χερσὶ
καὶ χρόνος ἐκέραιζε τῆς εσθρᾶς. Ὁ τρόπος εσθρᾶς
"εἰς πεταχτά", ἐχρησιμοποιεῖται καί ἄλλοις. Κατόπιν
ἐγένετο εσθρᾶς ἔσενε ἢ εσθρᾶς μετ' ἑξῆς εσθρᾶς.
Οἱ εσθρᾶς τοῦ ὀφρμάτος καί εσθρᾶς ἔρχεζαν μέ τό
ἐσθρᾶ καί ἐπείκωνον μέ τό χτύπημα τοῦ εσθρᾶ-
νῶ. Ὅλο τό εἶδος ἐρίωνταν σὲ πᾶσι γιὰ εἰς ἔπρεπε
νά ρίψῃ μαζύ προετοιμασίῃ καί νά ἐπείκων πολλοῖς
μαρτύροις ἢ ρῆ. Μετὰ τό τέλος τοῦ εσθρᾶς αἱ φημεῖαι
ἐνομιζοῦν ἀναμύριαν καί περιέμεναν μέ ἔμελλε τό

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

μέ τῃ εὐρίᾳ εἰς τὸ ἄλυνι μαί ἔσκητα μέ τῷ χέμα διακοροφίῳ
τῷ σάκκῳ. Κατότιν ἤρχιζε ὁ ἄλυνισμός, ἔφθ' ὁ ἄλυνισμός ἔ-
μαρνε τὸν σταυρὸν τοῦ. Ἡ τοποθέτης τῶν δεματιῶν εἰς τὸ
ἄλυνι ἔλφετο "εὐρύς", καί διὰ τὸν ἄλυνισμὸν μίᾳ σπρό-
βῳς ὑπερῶντο συνήτως δύο ἡμέραι. Ὁ ἄλυνισμός ἤρχιζε
πρὸς τοὺς καί ἔτελείνε μετὰ ἐν 20^ῃ τοὺς συνήτως.
Τὸ πρῶτ' ἤρχιζεν τὸ ἄλυνισμὸν εἰς 10 καί ἔτελείνε μέ
τὸ ἡλιασκόπευμα διὰ τὴ συνεκιστῆ τῶν ἡλῶν ἡμέραι. Ὁ
κάθε ἰδιωτὴς ἄλυνιζε μόνος τοῦ. Δὲν ὑπάρχει ἐδικοί
ἄλυνιστάι. Μετὰ τὸν ἄλυνισμὸν τὰ ἀσχυροποιήματα σάκ-
κῳ ἐρίνοντο σπρὸς ἐπιμήνους πρὸ ἔλφετο "χαμνέ". Πρὶν
ἀρχίσει τὸ λινισμὸν ἐρίνετο σπρὸς τοῦ σπρὸν καί ὁ
ἰδιωτὴς ἔμαρνε τὸν σταυρὸν τοῦ πρὸ ἔλφετο εἰς τὸν
φύλῳ εὐρύς καί τὸ λινισμὸν. Τὸ ἀνέμισμα ἐρί-
νετο μέ τὸ μαρμαρί, τὸ σπρὸν καί τὸ ἡνιόμι "ὄρα
ἀπὸ μαρμαρί" ἀπὸ ἐνός. Τὸ λινισμὸν ἔμαρνε
ὁ ἰδιωτὴς. Ἄνερος καί γυναίκα. Οἱ σπρὸι πρὸ ἡνιό
ἀνέμισται μέ μόνον ἀποχωρήσαντα μέ τὸ μόνον πρὸ
ἔλφετο "δερμόν". Μετὰ τὸ πρὸς τοῦ λινισμοῦ ὁ μαρ-
πὸς ἐρίνετο σπρὸς μέ τὸ σπρὸν, χαράσσεται εἰς δύο σταν.
ρὸς καί ἐπὶ σπρὸν εἰς αὐτὸ τὸ σπρὸν. "Ὅταν ἤρχιζε ἡ με-
σὴ τῷ μαρμαρί εἰς ἐν ἀποθήκην πρὸνται διάφοροι εἰς ἀπὸ
ἄλλας τὰς παρερικωμένους ὡς "καλοξίδεμα", "μέ τὸ κατό",
"τὸ χόκον πότερο", κ.λ.δ. Ἡ μεταρρὸν γινώταν μέ τὸν κα-
ρίως ἡνιόμι καί ἀποθνήσκοντο ὁ μαρμαρί εἰς αὐτὸν, εἰς ἐν
διωρῶν, σπρὸς ἢ εἰς τριωρῶν. Ἡ ἀποθήκῳ τῶν ἀσχύρων
καί κανὼ ἐρίνετο καί γίνεσαι πρὸς ἀσχυρῶν παρῶν τῶν
οἰκίῶν εἰς δεμάτια ἢ χειροποίητες μπάλες. Ἀρμονιστικὸς μυ-
χανὴς δὲν ἐκχυροποιήθησαν μέχρι ἀρρίσκον πρὸς τὸν ἡνιό-
μῳ τοῦ χαιρῶν. Διὰ ἐν μέγαν τῶν ἀρμονιστικῶν ἐκχυρ.

ειμποποιούντο ή "βιδάρ", χωρυσκόντες 11 σινδών και τό"βα-
μαδι, χωρυσκόντες 22 σινδών. Ταύτα ήσαν κατασκευασμένα
επ' ελίου και είχαν σχήμα κυλινδρικού.

Με την αποθήκευσιν των μαριτών, των βαλίων και χυρών
τελείωνσαν οι λόποι του χωριού του μράνθου ένα εδωκίμω
χρόνο.

Σήμερα επί χωριό ή μαλλίερνα των χωραγίων έχει εκδοέν
εκδόση. Καθιερώται σήμερα μωρίς βίτες και κατά διά-
κριτή των ζώων. Μερν της μάδεως επί εδωκίμω και της συ-
μπεύτης των μαριτών δέν εχρησιμοποιήσαν παλόν
σταρτικές, νεροτικές, ελαιοτικές μηχανές και άλλα τε-
λεσιουργμένα μηχανικά εργαλεία. Η μινυ αλλαγή που έγινε
ήτο ή εδωκίμω του σινδών. Παλόν επί τό έτος 1950 και
αυτον επί περιμετρική μέτρηση. Αλλά και τα μηχανικά
εργαλεία που εχρησιμοποιήσαν σήμερα δέν υπάρχουν και
μικρά επί του χωριού των παλιών υπάρχουν. Πεντάς οι
κάτοικοι ήσυχάζουντο περιμετρικά με την κυνηγεσίαν και την
αλιευσίαν και δευτερευόντως με την γεωργίαν.

Η ευδοκία γένετο επί τό χωριό Σκλήζου, το Νημά Α-
ρίων, ει δέ πρυροβίαν εδωσαν από το κ. Κων/νου
Χρ. Πράνα, ζών 64, απογόνου Συμεωνίω Σκλήζου και
γεννηθέντος επί Σκλήζου.

(Αντώνιος Αλ Τσιτόπουλος, διδάσκων. Η ευδοκία αέτι
γενέτο από της 3ης Ιανουαρίου 1970.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

